

ΤΕΤΑΡΤΗ, 17 ΜΑΪΟΥ 2023

10:30 – 13:00

Αίθουσα Πολλαπλών
Χρήσεων Βιβλιοθήκης
Γάλλου

ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ &
ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΔΑΚΤΟΡΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Πρόγραμμα Ημερίδας

Συντονίστρια: Θεανώ Κοκκινάκη, Πρόεδρος Τμήματος Ψυχολογίας

10:30 Καλωσόρισμα

10:45 Ο ρόλος της ακαδημαϊκής ψυχικής αντοχής στην προσαρμογή στο ακαδημαϊκό περιβάλλον και την ακαδημαϊκή επιτυχία των πρωτοετών φοιτητών. Σχεδιασμός ενός προβλεπτικού μοντέλου και εφαρμογή προγράμματος πρόληψης.

Μαρίνα Κρητικού

11:15 Determinants of treatment response to state-of-the-art interventions for Attention Deficits: Child temperament, cognitive profiles and family dynamics.

Ιουλιανή Παχίτη

11:45 Διαχρονική μελέτη γνωστικών και ψυχιατρικών συμπτωμάτων σε αυτοάνοσα νοσήματα: Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος (ΣΕΛ) και Ρευματοειδής Αρθρίτιδα.

Εμμανουήλ Παπαστεφανάκης

12:15 Κολλημένοι σε μία οθόνη: Διαταραχή Εθισμού ή σήμα κατατεθέν της Γενιάς Z;

Μαρία Νύκταρη

12:45 Γενική Συζήτηση

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ

Ο ρόλος της ακαδημαϊκής ψυχικής αντοχής στην προσαρμογή στο ακαδημαϊκό περιβάλλον και την ακαδημαϊκή επιτυχία των πρωτοετών φοιτητών. Σχεδιασμός ενός προβλεπτικού μοντέλου και εφαρμογή προγράμματος πρόληψης

Μαρίνα Κρητικού

Επόπτης Διατριβής: Θεόδωρος Γιοβαζολιάς

Η μετάβαση από την δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, φαίνεται να είναι μια στρεσογόνα περίοδος, καθώς απαιτείται προσαρμογή στις συνθήκες του νέου ακαδημαϊκού πλαισίου. Επιστημονικό υπόβαθρο της παρούσας έρευνας, αποτελεί η θεωρία του Αυτοπροσδιορισμού (Self-Determination Theory, Ryan&Deci, 2000). Η SDT, προσβέυει ότι η ικανοποίηση των τριών βασικών ψυχολογικών αναγκών του ατόμου (αυτονομία, ικανότητα και σύνδεση), σχετίζεται άμεσα με την ευημερία και την ψυχολογική του ανάπτυξη, ενώ αντίθετα συνέπεια της ματαίωσης των αναγκών αυτών, μπορεί να είναι η μοναξιά, ανασφάλεια σχετικά με την αυτεπάρκεια ή/και αίσθημα αποτυχίας και ελέγχου από τρίτους. Στα ερευνητικά ενδιαφέροντα της SDT, έχει προστεθεί τα τελευταία χρόνια και ο τομέας της συναισθηματικής ρύθμισης (emotion regulation), με την αναζήτηση των στυλ που χρησιμοποιούν τα άτομα για να ρυθμίσουν το συναίσθημά τους (Ryan&Deci, 2017). Η παρούσα έρευνα, επιχειρεί να μελετήσει την σχέση τόσο των στυλ συναισθηματικής ρύθμισης, όσο και των στρατηγικών ρύθμισης του συναισθήματος με την ακαδημαϊκή επιτυχία και την προσαρμογή στο ακαδημαϊκό περιβάλλον. Επιπλέον, επιχειρεί να μελετήσει την ακαδημαϊκή ψυχική αντοχή ως διαμεσολαβητική μεταβλητή (έμμεση σχέση) μεταξύ των βασικών ψυχολογικών αναγκών και της ακαδημαϊκής επιτυχίας. Αρχικά, πραγματοποιήθηκε μια συστηματική ανασκόπηση, με στόχο τη διερεύνηση των παραγόντων με τους οποίους έχουν συνδεθεί η συναισθηματική ρύθμιση, η ακαδημαϊκή ψυχική αντοχή, η ακαδημαϊκή προσαρμογή, αλλά και η ικανοποίηση των βασικών ψυχολογικών αναγκών υπό το πρίσμα της Θεωρίας Αυτοπροσδιορισμού. Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας πραγματοποιήθηκε το διάστημα Μαρτίου – Απριλίου 2022. Στη συνέχεια, διεξήχθη μια πιλοτική, ποσοτική μελέτη (Μάιος – Οκτώβριος 2022), όπου συμμετείχαν 150 άτομα, ώστε να γίνει η πρώτη διερεύνηση των μεταβλητών σε σχέση με το προβλεπτικό μοντέλο που θα αναπτυχθεί. Τα αποτελέσματα της μελέτης θα οδηγήσουν στην υλοποίηση ενός ψυχοκοινωνικού προγράμματος, στόχος του οποίου είναι η ενίσχυση της ακαδημαϊκής ψυχικής αντοχής των φοιτητών, με στόχο την ομαλή προσαρμογή στο ακαδημαϊκό πλαίσιο και τη διαχείριση πιθανών δυσκολιών κατά το 1^ο έτος σπουδών.

Determinants of Treatment Response to State-of-the-art Interventions for Attention Deficits: Child Temperament, Cognitive Profiles and Family Dynamics

Ιουλιανή Παχίτη

Επόπτρια Διατριβής: Παναγιώτα Δημητροπούλου

Οι δυσκολίες προσοχής που παρουσιάζουν πολλά παιδιά κατά τη σχολική ηλικία, οι οποίες συχνά συνοδεύονται από παρορμητικότητα και/ή υπερκινητικότητα, είναι ευρέως γνωστό ότι επηρεάζουν αρκετούς τομείς στη ζωή τους όπως η ακαδημαϊκή επίδοση, οι κοινωνικές και οικογενειακές σχέσεις και η διαχείριση συναισθημάτων (Faraone και συν., 2021. Franke και συν., 2018). Παράλληλα, οι γονείς των παιδιών με δυσκολίες προσοχής εμφανίζουν αυξημένα επίπεδα γονικού στρες και μειωμένα επίπεδα αίσθησης γονικής επάρκειας (Craig και συν., 2016. Leitch και συν., 2019). Επομένως, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική η ανάπτυξη και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας πολυεπίπεδων προγραμμάτων παρέμβασης για την υποστήριξη των οικογενειών στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας, που αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενου έργου “Neo-PRISM-C: Neurodevelopmental Optimal-Predictors, Riskfactors, and Intervention from a Systems approach to Maladjustment in Children” (Horizon2020- Marie Skłodowska-Curie ITN program), αναπτύχθηκε το πολυεπίπεδο πρόγραμμα παρέμβασης «Εικο-Στήριξη και Παιδιά» για παιδιά ηλικίας 9-12 ετών με διάγνωση ΔΕΠ-Υ και τους γονείς τους. Το πρόγραμμα συνίσταται από ένα ομαδικό πρόγραμμα ψυχοεκπαίδευσης γονέων και ένα ατομικό πρόγραμμα εκπαίδευσης παιδιών. Το ατομικό πρόγραμμα παιδιών (16 συναντήσεις) αξιοποιεί τις δυνατότητες της τεχνολογίας εικονικής πραγματικότητας για την εκπαίδευση της προσοχής, ενώ συνδυάζει τεχνικές βασισμένες στη γνωσιακή-συμπεριφορική προσέγγιση για την εκπαίδευση των παιδιών σε συναισθηματικές και συμπεριφορικές δεξιότητες. Στο ομαδικό πρόγραμμα ψυχοεκπαίδευσης γονέων (8 συναντήσεις), οι γονείς εκπαιδεύονται σε βέλτιστες γονικές πρακτικές, σε τεχνικές διαμόρφωσης της συμπεριφοράς και τεχνικές ενίσχυσης των γνωστικών δεξιοτήτων των παιδιών, καθώς και σε στρατηγικές για τη διαχείριση του στρες που οι ίδιοι βιώνουν. Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος πραγματοποιήθηκε με την εφαρμογή μιας τυχαίοποιημένης ελεγχόμενης δοκιμής διασταυρούμενου σχεδιασμού (cross-over design) με τη συμμετοχή 16 οικογενειών. Η παρέμβαση αξιολογήθηκε σε τέσσερις χρονικές στιγμές με τη χρήση ηλεκτρονικών και μη-ηλεκτρονικών γνωστικών αξιολογήσεων για τα παιδιά και ερωτηματολογίων αυτοαναφοράς και ετεροαναφοράς που συμπληρώθηκαν από τους γονείς και τα παιδιά.

Διαχρονική μελέτη γνωστικών και ψυχιατρικών συμπτωμάτων σε αυτοάνοσα νοσήματα: Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος (ΣΕΛ) και Ρευματοειδής Αρθρίτιδα (ΡΑ)

Εμμανουήλ Παπαστεφανάκης

Επόπτης Διατριβής: Παναγιώτης Γ. Σίμος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τα Φλεγμονώδη Ρευματικά Νοσήματα (ΦΡΝ) συχνά εκδηλώνονται με νευροψυχιατρικά συμπτώματα, όπως είναι γνωστική δυσλειτουργία (ΓΔ), κατάθλιψη και άγχος που επιδρούν αρνητικά στην υγεία και προσαρμογή στη νόσο. Το Μοντέλο Κοινής Λογικής περιγράφει ότι οι ασθενείς αναπτύσσουν αναπαραστάσεις νόσου (ΑΝ) και στρατηγικές διαχείρισης (ΣΔ) που δύνανται να επηρεάσουν τη σωματική και ψυχική τους υγεία. Στην παρούσα μελέτη εξετάστηκε αν η αλλαγή στις ΑΝ, τις ΣΔ, και τη ΓΔ σε ένα έτος διαμεσολαβεί τις ταυτόχρονες μεταβολές στην ψυχική και σωματική υγεία σε ασθενείς με ΦΡΝ. Παράλληλα, εξετάστηκε αν οι αλλαγές στην Κατάθλιψη & το Άγχος διαμεσολαβούν τις ταυτόχρονες μεταβολές στη σωματική υγεία.

ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ: Εκατό πενήντα ένα ασθενείς με ΦΡΝ εξετάστηκαν σε δύο χρονικές φάσεις με διαφορά ενός έτους. Χορηγήθηκαν σταθμισμένες νευροψυχολογικές δοκιμασίες ΓΔ, ερωτηματολόγια άγχους, κατάθλιψης, ποιότητας υγείας, σωματικής ευεξίας, πόνου και συγκεκριμένων ΑΝ και ΣΔ. Εφαρμόστηκαν παλινδρομήσεις διαμεσολάβησης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων με το πρόγραμμα MEMORE.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Άμεσες και συνολικές αλλά όχι έμμεσες επιδράσεις στην Κατάθλιψη και το Άγχος προσδιορίστηκαν μέσω των ΑΝ & ΣΔ. Για τους δείκτες σωματικής υγείας ανιχνεύθηκαν μόνο άμεσες επιδράσεις στην Ποιότητα Υγείας (ΠΥ) μέσω συγκεκριμένων ΑΝ. Παράλληλα, προσδιορίστηκαν άμεσες και συνολικές επιδράσεις στην Κατάθλιψη και το Άγχος μέσω όλων των διαμεσολαβητικών δεικτών ΓΔ. Συγκεκριμένα, η Άμεση Μνημονική Ανάκληση κι η Σημασιολογική Γλωσσική Ευχέρεια (ΣΓΕ) είχαν έμμεσες επιδράσεις στην Κατάθλιψη ενώ η Καθυστερημένη Μνημονική Ανάκληση επέφερε έμμεση επίδραση στο Άγχος. Η ΣΓΕ είχε μια άμεση επίδραση στην ΠΥ. Το άγχος, αλλά όχι η κατάθλιψη, είχε έμμεση διαμεσολαβητική επίδραση στην αλλαγή της σωματικής ευεξίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η ΓΔ διαμεσολάβησε τη μεταβολή ψυχικής υγείας στο χρόνο, που επηρεάστηκε, επίσης, από τις ΑΝ και ΣΔ. Το άγχος ήταν ο μόνος παράγοντας ψυχικής υγείας που διαμεσολάβησε την αλλαγή

Κολλημένοι σε μία Οθόνη: Διαταραχή Εθισμού ή Σήμα Κατατεθέν της Γενιάς Ζ;

Μαρία Νύκταρη

Επιβλέπουσα διπλωματικής εργασίας: Σοφία Τριλίβα

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνηθεί κριτικά το πώς το ευρύτερο πλαίσιο της Ελλάδας του 2022 καθιστά διαθέσιμους συγκεκριμένους τρόπους ομιλίας για το φαινόμενο της Εφηβικής Χρήσης του Διαδικτύου (ΕΧΔ) και τι συνέπειες έχουν αυτοί οι τρόποι ομιλίας για τους γονείς, τους εφήβους, αλλά και τη σχέση τους. Στην έρευνα συμμετείχαν 20 γονείς και 20 έφηβοι και τα δεδομένα παρήχθησαν μέσω γραπτών επιστολών. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να φανταστούν ότι απευθύνονται στα τέκνα τους (ή στους γονείς τους, αντίστοιχα) και «αναβιώνουν» μία συνήθη διαφωνία πάνω στο θέμα της ΕΧΔ. Τα δεδομένα αναλύθηκαν αξιοποιώντας την εκδοχή έξι σταδίων Φουκωικής Ανάλυσης Λόγου της Willig (2015), με εστίαση στα διλήμματα και τις αντιφάσεις των Λόγων των συμμετεχόντων. Εντοπίστηκαν επτά κατασκευές λόγου της ΕΧΔ πάνω σε ζητήματα: 1) συχνότητας και διάρκειας της διαδικτυακής χρήσης, 2) βιοψυχοκοινωνικής υγείας, 3) χρησιμότητας του διαδικτύου στο πλαίσιο του ελεύθερου χρόνου, 4) σχολικής μελέτης και ακαδημαϊκής επίδοσης, 5) διαδικτυακής επικινδυνότητας, 6) οικογενειακών σχέσεων και 6) προκλήσεων της εφηβείας. Οι παραπάνω κατασκευές εξυπηρετούν διαφορετικούς ρητορικούς στόχους και τοποθετούν τους συμμετέχοντες σε θέσεις υποκειμένου οι οποίες άλλοτε περιορίζουν και άλλοτε αυξάνουν τις δυνατότητες αυτενέργειας. Συγκεκριμένα, για τους γονείς, οι διαθέσιμες θέσεις του *υπεύθυνου, δημοκρατικού και σύγχρονου γονέα, του ώριμου ενήλικα, του ψηφιακά ενήμερου πολίτη, του ψηφιακού μετανάστη και του αλλοτινού εφήβου* φαίνεται συχνά να ανταγωνίζονται μεταξύ τους, περιορίζοντάς τους σε μία *μετέωρη* κατάσταση ύπαρξης. Αντίστοιχα, για τους εφήβους, η θέση του *υπάκουου τέκνου, του επιμελούς μαθητή, του ευάλωτου και ανώριμου ανηλίκου, του αντιδραστικού εφήβου, του ψηφιακά γηγενούς, του αυτενεργού δρόντος και του ψηφιακά ενήμερου μελλοντικού ενήλικα*, φαίνεται να αοδηγούν, επίσης, σε *σύγχυση*. Τα ευρήματα σχολιάζονται λαμβάνοντας υπόψη την υπάρχουσα βιβλιογραφία. Τέλος, επισημαίνονται οι περιορισμοί της έρευνας και οι δυνατότητες ερευνητικών και πρακτικών προεκτάσεων με στόχο μια πιο σφαιρική κατανόηση και αντιμετώπιση των οικογενειακών, επιστημονικών και κοινωνικών αντιπαραθέσεων πάνω στην ΕΧΔ.